

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Vlas Elena în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 martie 2022, în cauza penală privind-l pe

LEONOV Vasile XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.11.2020-09.11.2021;

Instanța de apel: 13.12.2021-01.03.2022;

Instanța de recurs: 16.05.2022 – 15.06.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 09 noiembrie 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Leonov Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Leonov Vasile în una din zilele lunii iunie 2020, aflându-se la oprirea transportului public „Podul Chișinăului” de pe XXXXX, acționând în mod intenționat și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a lui Ivan Ucrainet, prin prezentarea ca adevărata a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, și anume sub pretextul necesității efectuării unui apel telefonic, a primit de la aceasta telefonul mobil de model ”Xiaomi Redmi 8” de culoare gri, cu XXXXX cu cartela SIM nr. XXXXX, cu o husă neagră, la preț total de 4906 lei, pe care l-a însușit, fugind cu el de la fața locului și cauzând un prejudiciu considerabil proprietarului.

Prin acțiunile sale intenționate, Leonov Vasile a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal cu următorul semn calificativ: escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost contestată cu apel de către *avocata Vlas Elena în interesele inculpatului*, care a solicitat o pedeapsă mai blândă, menționând că, instanța de fond nu a luat în considerație, că inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția și prejudiciul material, solicitând examinarea cauzei în procedura simplificată, a colaborat chiar de la început cu organul de urmărire penală.

De asemenea apelanta a considerat că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, iar practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 01 martie 2022, apelul avocatului Vlas Elena a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesual-penale și normele penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a stabilit fapta, încadrarea juridică, a apreciat probele și vinovăția lui Leonov Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect și obiectiv apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu– din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de fond a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, instanța de apel a considerat că instanța de fond a aplicat inculpatului o pedeapsă legală, întemeiată, motivată, echitabilă și proporțională faptelor de care acesta a fost învinuit și a cărui vinovăție a fost dovedită.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia este condamnat inculpatul.

În contextul prevederilor art. 2, 7, 61 și 75 Cod penal, instanța de apel a indicat, că pedeapsa este echitabilă când ea impune persoanei vinovate lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă.

Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă stabilită generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Din considerentele indicate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de apel a considerat că pedeapsa penală aplicată inculpatului corect a fost stabilită sub formă de închisoare pe termen de 1 an cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În sarcina inculpatului, instanța de fond a reținut caracterul și gradul prejudiciabil al faptei – comiterea unor infracțiuni mai puțin grave, scopul de profit, pericolul social sporit, recunoașterea vinei, prezența circumstanțelor agravante - prezența anterioarelor condamnări penale, situația lui familială, comportamentul lui în timpul comiterii infracțiunii, la urmărirea penală și la judecarea în fond a cauzei penale, atârănarea față de faptă, consecințe, părerea părții vătămate și de posibilitatea de corectare a inculpatului. Mai mult ca atât, prejudiciul părții vătămate nu a fost recuperat.

Față de Leonov Vasile nu puteau fi aplicate prevederile art. 79, 90 sau 90¹ Cod penal, deoarece acesta, după anterioarele condamnări, nu și-a făcut concluziile respective, nu a respectat legile statului și din nou a comis o infracțiune intenționată.

Pedeapsa penală de închisoare stabilită inculpatului este proporțională faptei comise, corespunde probelor, circumstanțelor de fapt și de drept stabilite la judecarea cauzei penale și v-a fi în stare să atingă scopurile pedepsei penale stabilite la art. 61 Cod penal de restabilire a echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocata Vlas Elena în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivare recurenta a indicat că, instanțele de fond și apel la emiterea hotărârilor nu au luat în vedere faptul că inculpatul a recunoscut vina și prejudiciul

material cauzat, solicitând examinarea cauzei în procedura simplificată, a colaborat chiar de la început cu organul de urmărire penală.

Reieșind din prevederile art. 61, 75 Cod penal și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, precum și aplicând efectul circumstanțelor atenuante, recurenta consideră că în privința lui Leonov Vasile poate fi aplicată o pedeapsă mai blândă, în limitele mai mici decât cele prevăzute de lege.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat se reține că, avocata Vlas Elena invocă temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În același timp, apărarea nu a stabilit o argumentare corespunzătoare în susținerea acestor cazuri prevăzute de lege, criticarea deciziei instanței de apel în sensul temeiului invocat poartă un caracter formal, invocând doar dezacordul cu hotărârile instanțelor inferioare referitor la pedeapsă.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei

aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

De rând cu aceasta, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind respingerea apelului apărării, ținând cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, luând corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite (a comis infracțiune mai puțin gravă), anterior a fost judecat pentru comiterea infracțiunilor cu intenție, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Mai mult, potrivit sentințelor de condamnare precedente în privința inculpatului a fost aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei, astfel încât inculpatul era conștient de consecințele în urma comiterii unei noi infracțiuni.

Simplu fapt că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi temei pentru aplicarea în privința lui Leonov Vasile a unei pedepse mai blânde.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La individualizarea pedepsei, instanțele de judecată țin cont de solicitările acuzatorului de stat și a părții apărării, aplicând o pedeapsă proporțională cu circumstanțele de fapt și de drept. În aceste condiții, stabilirea unei pedepse mai blânde nu este rațională în circumstanțele stabilite pe caz și nu ar putea asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal vis-a-vis de restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și a altor persoane.

În plus, necesitatea schimbării pedepsei nu a fost suficient argumentată, iar simpla invocarea a normelor de drept sau a erorilor presupuse ca fiind admise de instanța contestată fără indicarea concretă a lor nu justifică implicarea Colegiului în schimbarea pedepsei inculpatului, având în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.*

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Prin urmare, criticile recurenței nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Motivele invocate în recursul ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de avocata Vlas Elena nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Vlas Elena în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 martie 2022, în cauza penală privindu-l pe LEONOV Vasile XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 august 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN